

ЗВІТ
про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0129-251 від 15.11.2019
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
ID ОП у ЄДЕБО	34603
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Туризм, Другий (магістерській), 24 Сфера обслуговування, 242 Туризм
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://geo.univ.kiev.ua/uk/kafedri/krajinoznavstva-ta-turizmu/navchannya.html

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Маркіна Ірина Анатоліївна
Члени експертної групи	Карпенко Юрій Вікторович; Шамія Максим Мухаммадович
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	-
Дати виїзду до ЗВО	10-12 грудня 2019 року
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	http://geo.univ.kiev.ua/uk/kafedri/krajinoznavstva-ta-turizmu/navchannya.html
Дата надходження звіту до Національного агентства	Место для ввода текста.
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	Место для ввода текста.

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстави для відмови в акредитації – відсутні. Інформація, подана у Відомостях про самооцінювання, коректна, посилання наявні та відповідають змісту. Під час офіційних зустрічей згідно розкладу роботи експертної групи та ознайомлення з добровільно та на розсуд гаранта освітньої програми (далі – ОП) наданими документами, не виявлено недостовірних відомостей. Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (далі – Університет) були створені необхідні умови для проведення акредитації. Освітній процес за ОП «Туризм» здійснюється у відповідності до критеріїв оцінювання якості ОП. Вивчення Відомостей про самооцінювання ОП та проведені зустрічі під час безпосередньої роботи експертної групи в Університеті дозволили встановити достатній рівень задоволеності здобувачів вищої освіти організаційною, освітньою, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою з боку ЗВО.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП акредитується вперше. Дана ОП має чітко сформульовані цілі, які корелюються з місією та Стратегією Університету. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, а цілі та програмні результати навчання чітко ідентифікуються з потребами різних категорій стейкхолдерів. ОП реально забезпечує процес формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, форми і методи навчання базуються на врахуванні студоцентрованого підходу і принципів академічної свободи. Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими і не містять дискримінаційних положень. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією освітньої діяльності Університету. В Університеті дотримуються вимог академічної доброчесності. Освітній процес забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники (далі – НПП) з відповідною академічною та професійною кваліфікацією та забезпеченою Університетом можливістю професійного розвитку. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення є достатніми для реалізації цілей та результатів навчання за ОП. Організаційно-нормативні аспекти освітнього процесу регламентуються системою внутрішніх положень Університету.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

В процесі акредитаційної експертизи ОП підтверджено основні сильні сторони та позитивні практики: під час розробки ОП враховано передовий вітчизняний та зарубіжний досвід, інноваційність, потреби ринку праці, інтернаціоналізацію; ОП в повній мірі відповідає предметній області спеціальності; гарантовано процес формування індивідуальної траєкторії здобувача вищої освіти; форми і методи навчання базуються на врахуванні студоцентрованого підходу і принципах академічної свободи; своєчасність і зрозумілість інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес; раціональне поєднання навчання і наукових досліджень здобувачів вищої освіти; постійне удосконалення організації навчального процесу; чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти; дотримання вимог академічної доброчесності; відповідна академічна та професійна кваліфікація НПП, залучених до реалізації ОП; залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків та

інших стейкхолдерів ОП; матеріально-технічна база Університету забезпечує необхідні умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти; освітнє середовище є безпечним для життя здобувачів вищої освіти; в Університеті створені належні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами; наявність психологічної служби; участь органів студентського самоврядування в освітньому процесі; в Університеті розроблена і функціонує система внутрішніх положень, які чітко регламентують забезпечення якості ОП; наявність організаційно-методичного забезпечення програм мобільності здобувачів вищої освіти; дотримання в Університеті вимог прозорості і публічності діяльності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В процесі акредитаційної експертизи ОП встановлено наявність деяких слабких сторін та ідентифіковано рекомендації, практична імплементація яких дозволить удосконалити якість освіти за даною ОП. Слабкими сторонами ОП є: механізм реалізації прав здобувачів вищої освіти на індивідуальний вибір начальних дисциплін має місце, але вони слабо проінформовані щодо їх реалізації; відсутність планів щодо запровадження дуальної форми освіти; освітні компоненти ОП недостатньо передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок і реалізуються переважно за рахунок методів навчання; інтереси здобувачів та роботодавців при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів, у т. ч. практичної складової, за цією ОП недостатньо враховуються; складна навігація пошуку необхідної інформації щодо доступу до ОП та визнання результатів навчання на веб-сайтах (сторінках) різних рівнів управління Університету; недостатня популяризація інформаційної обізнаності здобувачів вищої освіти щодо процесу навчання за ОП, процедури академічної доброчесності та прав студентів; відсутність залучення студентів до фокус груп або груп забезпечення якості ОП. Зустрічі зі стейкхолдерами дозволили сформулювати наступні рекомендації: активізувати залучення закордонних лекторів; використовувати в навчальному процесі онлайн-семінари (вебінари) з закордонними науковцями та практиками; враховуючи специфіку ОП, збільшити кількість навчальних дисциплін, які викладаються англійською мовою; активізувати заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, зокрема розширити уявлення про її складові; підвищити рівень інформаційної обізнаності студентів щодо їх прав.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі, артикульовані в ОП, достатньо чітко корелюються із місією та стратегією Університету, як провідного ЗВО країни, в загальному контексті інтернаціоналізації та глобалізації освіти. Всі необхідні документи розміщено як на сайті ЗВО, так і на сайтах географічного факультету, кафедри країнознавства та туризму, і є у вільному доступі. Унікальність ОП, у тому що вона спрямована на підготовку не тільки фахівців для туристичного бізнесу, але і підготовку управлінських кадрів для органів державної влади та місцевого самоврядування з урахуванням направленості спеціальності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

ОП акредитується вперше та враховує студоцентриський підхід, інтереси різних категорій стейкхолдерів. Інтерв'ювання стейкхолдерів підтвердило факт існування не формального, а реального інтересу зацікавлених осіб. Участь стейкхолдерів у процесі формування освітнього процесу підтверджена документально та усними відповідями зацікавлених сторін.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі ОП відповідають Стратегічному плану розвитку університету на період 2018-2025 року (затвердженого 25 червня 2018 р.), тенденціям розвитку туристичної сфери України з урахуванням регіональної специфіки та відповідності міжнародним стандартам. У процесі підготовки ОП було враховано позитивний досвід аналогічних вітчизняних ЗВО (Київського національного торговельно-економічного університету, Національного авіаційного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна та ін.). ОП є співставною з аналогічними програмами туристичної спрямованості, які пропонуються зарубіжними університетами, зокрема Польщі, Болгарії, Хорватії, Італії, Греції, Німеччини. При реалізації ОП дотримується принцип інтернаціоналізації спеціальності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП акредитується вперше. Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, але наведені програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації для відповідного кваліфікаційного рівня – здатність здобувача вищої освіти розв'язувати комплексні проблеми та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність у сфері туризму, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, набуття професійних практичних навичок.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 1 є: позитивне врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; 44 кредити ЄКТС (або майже 50%) мають практичне спрямування; надання можливості здобувачам вищої освіти отримання професійної кваліфікації 2481.2 «Туризмознавець» за Класифікатором професій ДК 003:2010; дотримання принципу інтернаціоналізації спеціальності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Слабкими сторонами ОП у контексті Критерію 1 є: відсутність Стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Вбачається недостатня залученість ключових стейкхолдерів (особливо здобувачів вищої освіти) для формулювання цілей та програмних результатів навчання на фоні належно високого потенціалу Університету.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. При формуванні даної ОП було передбачено фокусування уваги на навчальних досягненнях, які мають стати основою кваліфікації, як ключового індикатора компетентності здобувача вищої освіти. Програмні компетентності й результати навчання сформовано відповідно до дескрипторів Національної рамки кваліфікацій за другим (магістерським) рівнем, потреб цільових груп, запитів ринку праці, інтернаціоналізації спеціальності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг годин – 2700 (з них, аудиторних – 720 години (лекційних годин – 430; семінарських годин – 74; практичних годин – 188) та самостійних – 1470 годин). Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, складає 25 кредитів (750 годин). Відповідно, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

В процесі детального вивчення ОП було виявлено, що заявлені програмні результати навчання, а саме «PH10) Практикувати використання іноземних (ної) мов (мови) у професійній діяльності» забезпечується тільки викладанням навчальної дисципліни «Туристична політика та управління регіональним розвитком туризму» англійською мовою. У блоці дисциплін вільного вибору студентів спеціалізації недостатньо навчальних дисциплін, які за змістом відповідають назві «Міжнародний туризм». Однак, такі дисципліни містяться у «Виборі з переліку дисциплін (студент обирає 1 дисципліну з кожного переліку)», тобто структурно-логічна схема ОП потребує корегування.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності, що демонструється через відповідні освітні компоненти. При детальному дослідженні ОП в предметній області встановлено відсутність сумнівних освітніх компонент. Кожен освітній компонент має чітке обґрунтування академічною та професійною спільнотою. Теоретичному змісту предметної області відповідають такі освітні компоненти: Туризмологія, Управління якістю туристичних послуг, Наукові основи стійкого розвитку туризму. Методам, методикам та технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці відповідають такі освітні компоненти: Ринок туристичних послуг, Геоінформаційний менеджмент, Туристична політика та управління регіональним розвитком туризму, Управління проектами в туризмі, Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі, Інноваційно-інформаційна діяльність в туризмі, Управління ризиками в туризмі, Управління кадрами туристичного підприємства. Підтверджено, що зміст програми повністю відповідає об'єкту вивчення ОП, яким є туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, що включає об'єкти, явища та процеси географічного, соціокультурного, екологічного, економічного, організаційно-правового

змісту, пов'язані з комфортним та безпечним подорожуванням, та туризм як сфера професійної діяльності з: організації та управління туристичним процесом на різних ієрархічних рівнях; дослідження, аналізу та прогнозування напрямів розвитку туристичного ринку, його сегментів, суб'єктів туристичної діяльності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті розроблено та діє Тимчасове Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_viln_vub_224-32.pdf). Встановлено, що обсяг навчальних дисциплін вибору студента за даною ОП становить 25 кредитів ЄКТС 28% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Відповідно до сформульованих цілей здобувачу вищої освіти пропонуються такі варіанти вибору: з варіативної складової навчального плану програми, на якій студент навчається: 1) спеціалізований блок дисциплін, який включає фахові дисципліни, що визначають спеціалізовану поглиблену підготовку студента в межах обраної ОП, і спрямований на поліпшення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом; 2) блок вибору з переліку (студент обирає 1 дисципліну з кожного переліку). Процедура має наступний вигляд: 1) куратор ознайомлює з робочими програмами навчальних дисциплін при особистій зустрічі зі студентами. Інформація також розміщена на веб-сайті факультету; 2) написання колективних заяв на ім'я декана факультету; 3) обробка заяв деканатом та формування груп; 4) оприлюднення індивідуальних навчальних планів студентів в персональному електронному кабінеті «Triton Student». Спілкування зі студентами ОП, засвідчило, що переважна їх більшість знає про індивідуальну освітню траєкторію тільки стосовно своїх обов'язків, але слабо орієнтується в своїх правах (наприклад, не всі студенти знають про право обирати вибіркові навчальні дисципліни на кожен навчальний рік, а не на весь період навчання за освітнім рівнем).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОП передбачено виробничу практику з відривом від теоретичного навчання (3 семестр протягом 7 тижнів). Організація та методичне забезпечення практики здійснюється відповідно до вимог типового Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>), Положення про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Pologennya%20pro%20praktuky%2016%2023.03.2007.doc>), програми практики та методичних вказівок, розроблених і затверджених відповідним чином.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

В процесі детального вивчення та спілкування з гарантом було виявлено, що дана ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, які забезпечуються тільки за рахунок однієї обов'язкової освітньої компоненти – навчальна дисципліна «Професійна та корпоративна етика». Однак, у переліку вибіркових навчальних дисциплін, є ті, які можуть забезпечити зазначені вище навички – Психологія туризму, Соціологія туризму, які доцільно перенести в площину обов'язкових. Спілкування зі студентами ОП, засвідчило, що частина з них слабо орієнтується стосовно сутності набуття соціальних навичок (soft skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт в галузі туризму на даний час в Україні відсутній. Однак, зважаючи на академічну автономію ЗВО, окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі обрання дисциплін вільного вибору студента з навчального плану та професійного оволодіння компетентностями спеціалізованого блоку з оцінками не нижче 75 балів; проходження виробничої практики з оцінкою не нижче 75 балів; отримання за екзамен оцінки не нижче 75 балів; захисту кваліфікаційної роботи магістра (за професійним спрямуванням) з оцінкою не нижче 75 балів присвоюється професійна кваліфікація (за Класифікатором професій ДК 003:2010): 2481.2 «Туризмознавець».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою) зазначено у Положенні про організацію освітнього процесу у Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). При розробці ОП та навчального плану робоча група чітко дотримувалась зазначених вимог, про що свідчать компоненти ОП та навчальний план. Аналіз навчального плану свідчить, що співвідношення аудиторної та самостійної роботи на заочному відділенні за даною ОП з більшістю дисциплін становить 1 до 5, що відповідає вимогам затвердженого тимчасового нормування часу для планування та обліку навчальної роботи та обумовлено формою здобуття вищої освіти.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

За ОП на даний момент не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 2 є: те, що наведена інформація коректна, посилання наявні; позитивним є частка дисциплін вільного вибору студенту в ОП – 25% (у кредитах ЄКТС); зміст ОП, навчальний план відповідають предметній області заявленої спеціальності, має чітку структуру; освітні компоненти, включені до ОП, структуровані логічно, дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Наявний регульований механізм побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Слабкими сторонами ОП у контексті критерію 2 є: механізм реалізації права здобувача вищої освіти на індивідуальний вибір початкових дисциплін має місце, але здобувачі слабо проінформовані щодо реалізації своїх прав; має місце написання колективних заяв щодо вибіркового навчальних дисциплін; під час інтерв'ювання було встановлено відсутність планів щодо запровадження дуальної форми освіти; освітні компоненти ОП недостатньо передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок і реалізуються переважно за рахунок методів навчання, що застосовуються в освітньому процесі; частина студентів взагалі не орієнтується в сутності соціальних навичок (soft skills); інтереси здобувачів та роботодавців при визначенні співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за цією ОП недостатньо враховуються; неузгодженість та відсутність окремих дат представленої ОП пояснені необхідністю проходження додаткового контролю з боку Університету.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

ОП в контексті критерію 2 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Структура та зміст ОП забезпечують досягнення студентами цілей і запланованих результатів навчання. Кредитний вимір освітніх компонентів відповідає обсягу робіт, що виконують студенти, і враховує обґрунтоване поєднання годин навчальних занять із самостійною роботою здобувача вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної групи підтверджено, що правила прийому на навчання є загальними та оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету (<http://vstup.univ.kiev.ua/pages/26> <http://vstup.univ.kiev.ua/pages/61>). Правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, відображають загальні положення організації прийому вступників, обсяги прийому та державного (регіонального) замовлення, строки прийому заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів, особливості організації та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі в конкурсному відборі та ін. Правила прийому на навчання за ОП передбачають, що здобувач, який має відповідний документ за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, складає іспити з фахових дисциплін, що підтверджують його готовність до засвоєння дисциплін, та ЗНО з іноземної мови. Вступники, які планують здобувати ступінь магістра за ОП за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, для участі в єдиному фаховому вступному випробуванні та/або єдиному вступному іспиті проходять реєстрацію, яка відбувається в ЄДЕБО. Реєстрацію вступників для участі в ЄФВВ та/або ЄВІ здійснює Приймальна комісія Університету за допомогою спеціального сервісу, розробленого Українським центром оцінювання якості освіти. Для здобувачів, які не мають фахової підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, передбачене додаткове фахове випробування, що також враховує особливості ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому відповідають загальним вимогам, визначеним законодавством, враховують особливості конкурсного відбору, його організацію та проведення, порядок прийому заяв та документів за ОП «Туризм» другого (магістерського) рівня. Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за освітньою програмою «Туризм» спеціальність 242 «Туризм» галузь знань 24 «Туризм» необхідно скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови та єдиний фаховий вступний іспит. У Правилах прийому чітко обґрунтовано перелік спеціальних умов участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня (в тому числі за спеціальністю 242 «Туризм»).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Щодо визнання результатів, отриманих в інших ЗВО – розроблені та затверджені такі внутрішні нормативні документи, які знаходяться у вільному доступі: Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), Порядок поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>) та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk) є чітким та зрозумілим. Академічна мобільність за ОП на даний момент відсутня, тому випадків визнання таких результатів не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Неформальне навчання – додаткове інституційно організоване навчання, що не завершується наданням кваліфікації певного рівня (етапу, циклу), регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Зокрема, у даному документі регулюються питання щодо навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 3 є: те, що інформація та лінки коректні, посилання наявні. В наявності внутрішні документи, які регулюють порядок визнання результатів навчання в інших ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Слабкими сторонами ОП у контексті Критерію 3 є: складна навігація пошуку необхідної інформації щодо доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання на веб-сайті Університету.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

ОП в контексті критерію 3 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Правила прийому на навчання є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, своєчасно оприлюднюються на веб-сайті. Процес організації і проведення прийому здобувачів вищої освіти здійснюється на належному рівні з урахуванням вимог законодавства. Вимоги та процедури прийому на навчання, переведення, перезарахування результатів навчання, реалізації права на академічну мобільність за ОП формально визначені.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми і методи навчання обираються відповідно до змісту освітніх компонентів, тож їх студентоцентрованість полягає у кращих практиках викладання, максимальній сформованості компетентностей і досягненні програмних результатів навчання. У межах ОП студентоцентрований підхід реалізується в тому числі через вибірку компоненту, яка становить 25 кредитів ЄКТС (28 %). Студентоцентрований підхід зумовлює вибір відповідних методів навчання і викладання, якій реалізується через пошукову та дослідницьку діяльність при виконанні контрольних завдань. Рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання регулярно досліджується через проведення з 2009 р. факультетом соціології Університету моніторингового опитування UNIDOS (Університетське ДОСлідження), що виконується в межах навчальної практики студентів один або два рази на рік. Методи навчання і викладання на ОП у повній мірі дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості, які реалізуються в авторських програмах з використанням досягнень як вітчизняних так і зарубіжних вчених. Визначення профільних дисциплін методологічно різноманітне, не фокусується лише на одній концепції, а дає можливість здобувачам вищої освіти досягнути багатовимірності сфери туризму.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Інформацію щодо змісту та організації усього освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть отримати у навчальних планах даної ОП (<http://geo.univ.kiev.ua/uk/studentam/navchalni-programi.html>), індивідуальних навчальних планах студента, робочих програмах навчальних дисциплін (<http://geo.univ.kiev.ua/uk/opis-osvitnikh-program.html>), що є основними документами, де зазначаються зміст освіти, критерії та засоби оцінювання результатів навчання. На початку навчального семестру здобувачам вищої освіти надається уся необхідна інформація щодо освітнього процесу. Інформацію про освітні компоненти, що забезпечують реалізацію ОП, студенти отримують з офіційного веб-сайту географічного факультету Університету, а також з персонального електронного кабінету «Triton Student». За результатами інтерв'ювання адміністративного персоналу виявлено, що обов'язкове інформування здобувачів вищої освіти відбувається на першому аудиторному занятті у формі фронтальної бесіди з НПП, але під час зустрічей зі здобувачами з'ясована їх потреба в підвищенні інформаційної обізнаності процесу навчання і викладання за ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи експертної комісії підтверджено той факт, що навчання на ОП дозволяє ефективно поєднувати теоретичне навчання здобувачів вищої освіти з практичними дослідженнями. Програма сприяє не лише набуттю теоретичних знань та практичних навичок і умінь, але й забезпечує можливість реалізації здобувачами освітнього процесу власного наукового потенціалу. Освітній процес за заочною формою навчання організовується з урахуванням передбачених чинним законодавством пільг для осіб, які поєднують роботу із навчанням. Тому, значний обсяг ОП передбачає індивідуальну пошуково-дослідницьку роботу при виконанні контрольних завдань з кожної навчальної дисципліни ОП та проведення пошукових досліджень при виконанні кваліфікаційної роботи магістра.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що перегляд ОП підготовки фахівців усіх спеціальностей та відповідних навчальних і робочих навчальних планів здійснюється під керівництвом гарантів за участю групи забезпечення, розглядається на засіданні вченої ради Університету систематично. На основі удосконалених програм НПП переглядають робочі навчальні програми та за необхідності корегують методи проведення занять. Зокрема за даною ОП, до навчального плану вводяться навчальні дисципліни на основі наукових досягнень і сучасних практик у сфері туризму. Як приклад, науковий пошук магістрів забезпечується виконанням завдань з курсу «Ринок туристичних послуг» (проф. Любіцева О. О.) – оцінка двосторонніх відносин України і країни за вибором студента, з урахуванням його попередніх напрацювань або напряму роботи в туристичній компанії в сфері туризму. Але окремі стейкхолдери висловили побажання підвищення практичної спрямованості навчальних дисциплін та актуалізації ролі виробничих практик в навчальному процесі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час візиту експертної групи до Університету підтверджено, що ОП розроблена з урахуванням зарубіжного досвіду підготовки магістрів, який набутий НПП під час закордонних стажувань, співпраці за програмою подвійного дипломування (Університет Мачерата, Італія), участі в міжнародних конгресах, конференціях тощо. В Університеті діє система академічної мобільності. Всі категорії учасників освітнього процесу мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів програм обмінів студентів, викладачів та науковців та стипендіальних програм, зазначених у Відомостях про самооцінювання. Університет має договори двосторонньої співпраці з рядом зарубіжних університетів, зокрема за даною ОП діє програма з організації академічних обмінів за державною програмою MEVLANA (Туреччина). Світові наукові здобутки у туристичній галузі відображені у змісті таких освітніх компонентів ОП, як «Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі», «Управління якістю туристичних послуг», «Туристична політика та управління регіональним розвитком туризму (Tourism Politics and Menegment of Tourism Regional Development)».

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Сильними сторонами ОП у контексті Критерію 4 є: наявність актуальних робочих програм та навчально-методичних комплексів, що враховують новітні тенденції розвитку наукової думки. Застосовуються різноманітні методи та форми навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Слабкими сторонами ОП у контексті Критерію 4 є наступне: з'ясована під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти недостатня популяризація інформаційної обізнаності процесу навчання і викладання за ОП; також окремі стейкхолдери висловили побажання підвищення практичної спрямованості навчальних дисциплін. Зокрема, роботодавці висловили думку щодо корегування навчальних планів стосовно сезонності та термінів виробничої практики. Рекомендації: активізувати залучення закордонних лекторів; використовувати в навчальному процесі онлайн-семінари (вебінари) з закордонними науковцями та практиками; враховуючи специфіку ОП, збільшити кількість навчальних дисциплін, які викладаються англійською мовою.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

ОП в контексті критерію 4 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Форми та методи викладання та навчання оптимально сприяють досягненню передбачених цілей і запланованих результатів навчання та базуються на врахуванні студоцентрованого підходу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що згідно Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) за ОП передбачено такі форми контрольних заходів для оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти: поточний семестровий контроль (виступи на семінарах, виконання контрольних завдань) та підсумковий контроль (іспит, залік, захист кваліфікаційної роботи магістра). З урахуванням специфіки заочної форми навчання зі значним обсягом самостійної роботи, передбаченої ОП, поточний контроль включає самостійне виконання студентами індивідуальних контрольних завдань за навчальними дисциплінами. Для самостійної роботи студентам запропонована наукова фахова література, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, консультації з викладачами в аудиторії чи on-line. Додатковою контрольною формою, що значно підвищує рівень об'єктивності оцінювання знань здобувачів, є факультетський та ректорський контроль. Підсумковий контроль здійснюється з метою оцінювання результату навчання у цілому (публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний іспит). Різноманітність зазначених форм поточних контрольних заходів, їх різноплановість, змістове наповнення, системність та періодичність застосування дозволяють об'єктивно оцінити програмні результати навчання здобувачів вищої освіти за ОП. В цілому, форми контрольних заходів та критерії оцінювання дозволяють здобувачам вищої освіти досягти результатів навчання, є зрозумілими та інформаційно доступними.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти відсутній. Університет орієнтується на Проект стандарту вищої освіти за спеціальністю «Туризм» для другого (магістерського) рівня, згідно якого атестація здобувачів ОП здійснюється у двох формах: публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та атестаційного екзамену (комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Підтверджено, що порядок повторного проходження контрольних заходів в Університеті визначено Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). З'ясовано, що повторне складання семестрового контролю може відбуватися у випадках отримання незадовільних оцінок та порушення процедури оцінювання. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз – НПП, який викладав дисципліну, другий – комісії, що створюється розпорядженням декана факультету. Під час зустрічей з адміністративним персоналом з'ясовано, що у разі виникнення спірних питань або непогодження з оцінкою, здобувач вищої освіти може подати апеляцію. Метою процедури апеляції є подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, уникнення непорозумінь та спірних ситуацій, створення умов для реального забезпечення законних прав і інтересів здобувачів вищої освіти. Під час інтерв'ювання різних груп студентства з'ясовано, що студенти недостатньо обізнані про роль органів студентського самоврядування у вирішенні конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті регулюються внутрішніми нормативними документами, а саме Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка та Етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу рішенням Вченої ради в Університеті створено Комісію з питань етики. Членами комісії є авторитетні НПП, аспіранти, студенти, які мають бездоганну морально-етичну репутацію, користуються довірою своїх колег та здобувачів вищої освіти. Формально в Університеті створено середовище, в якому порушення академічної доброчесності є неприпустимими. В Університеті є в наявності структурний підрозділ, який опікується окремими питаннями академічної доброчесності. Згідно розкладу роботи експертної групи була запланована зустріч з представником відділу щодо запобігання академічного плагіату, але враховуючи специфіку Університету (територіальну віддаленість адміністративних корпусів від навчальних), вона не відбулася. За результатами зустрічі з представником адміністративного персоналу факультету, який опікується питаннями академічної доброчесності з'ясовано, що процедура перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат проводиться за допомогою онлайн сервісу пошуку UNICHECK. При позитивній практиці популяризації академічної доброчесності серед НПП, як виявили зустрічі зі студентами – вони недостатньо проінформовані про сутність, процедури та складові академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Сильні сторони ОП у контексті Критерію 5. Інформація коректна, посилання навні. Наявність системи чітких і зрозумілих правил проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Екзаменатори об'єктивно оцінюють результати навчання здобувачів. Здобувачі вищої освіти обізнані з порядком оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Процес академічної доброчесності забезпечується наявністю внутрішньої нормативної бази, окремого структурного підрозділу, який опікується питаннями академічної доброчесності, та відповідними інформаційно-технологічними засобами. Наявна позитивна практика популяризації академічної доброчесності серед НПП, що забезпечують ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Слабкі сторони ОП у контексті Критерію 5. Здобувачі вищої освіти в межах ОП недостатньо проінформовані про сутність та процедури академічної доброчесності. Рекомендації: активізувати заходи із популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти, зокреми розширити уявлення про її складові; забезпечити оприлюднення здобутків, кваліфікаційних робіт та інших наукових робіт студентів у репозиторії Університету (факультету) з вільним доступом для зацікавлених осіб.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень В	
----------	--

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

ОП в контексті критерію 5 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Контрольні заходи оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність спрямована на забезпечення студоцентрованого підходу до освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітній процес за ОП забезпечують висококваліфіковані НПП різних кафедр університету. Гарантом ОП є д.геогр.н., проф. Смирнов І. Г., досвід та академічна кваліфікація якого дозволяють ефективно здійснювати координацію освітньої діяльності та фахово викладати відповідні навчальні дисципліни за даною ОП. Склад групи забезпечення спеціальності, яка реалізує освітній процес, дозволяє на належному рівні здійснювати підготовку здобувачів вищої освіти за даною ОП. Дана інформація знайшла своє підтвердження в процесі аналізу експертною групою базової освіти, стажу роботи, наукового ступеня, вченого звання науково-педагогічних працівників. Експертною комісією встановлено відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів цілям та програмним результатам навчання. Добровільно надані документи про підвищення кваліфікації НПП підтвердили відповідність предметній області навчальних дисциплін, які ними викладаються.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що усі НПП, які забезпечують реалізацію ОП, пройшли конкурсний відбір та підтвердили свою академічну та професійну кваліфікацію згідно локальних нормативних актів, які врегульовують питання їх добору. Конкурсний добір НПП є демократично прозорою процедурою конкурентного визначення більш підготовленого претендента на посаду та виконання відповідної посадової інструкції. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом ректора Університету. У поданні від кафедри зазначаються вимоги до претендента на посаду, які враховують рівень професіоналізму для успішної реалізації ОП. Повідомлення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються у засобах масової інформації та на веб-сайті Університету. Після обговорення на кафедрі таємним голосуванням приймається рішення стосовно рекомендації про обрання/необрання претендента.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Роботодавці-партнери залучаються до проведення лекційних та практичних занять, студенти відвідують туристичні компанії у межах виробничої практики, передбаченої навчальним планом. Зміст та тематика занять обговорюються із роботодавцями завчасно. Роботодавці беруть участь у рецензуванні ОП, консультують щодо змін у ОП та навчальному плані. Випусковою кафедрою укладено низку договорів з провідними туроператорами (TRG, Каліпсо тур ЮА, Група компаній Інфлот Круїз Енд Феррі Україна), іншими суб'єктами туристичного ринку. Під час запланованої зустрічі з роботодавцями були присутні Охримович Н. (ТОВ «Група компаній «Інфлот Круїз енд Феррі Україна»), керівник компанії «Glob Works» Сагір Е. та інші представники фірми, які підтвердили їх дісне залучення до реалізації ОП. Відзначаємо позитивний факт постійно діючого на

випусковій кафедрі семінару «Практики туристичної галузі – майбутнім колегам». Кафедра країнознавства та туризму є одним із засновників стипендіальної програми «Майбутнє туристичної галузі», що проводиться під егідою компанії TRG. Добровільно надані договори та щоденники проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти за ОП підтвердили реальність співпраці з роботодавцями та перспективи їх подальшого працевлаштування і кар'єрного зростання.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

При реалізації ОП практикується залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців, що є фахівцями в сфері туризму. Приклади наведено у попередньому підкритерії.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група засвідчила, що система професійного розвитку в Університеті відповідає інтересам викладачів і сприяє підвищенню якості викладання. Під час візиту з'ясовано, що у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка значна увага приділяється підвищенню кваліфікації НПП, що забезпечують ОП. Надані документи, що стосуються професійного розвитку викладачів, підтвердили підвищення кваліфікації, серед яких проф. Смирнов І. Г., проф. Любіцева О. О., доц. Сировець С. Ю., ас. Михайленко Т. І., доц. Винниченко І. І., доц. Кіптенко В. К.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті, завдяки створеній системі заохочення за викладацьку майстерність, відбувається формування особистості, яка постійно прагне до професійного саморозвитку. В Університеті створено цілісну систему заохочення НПП за досягнення в освітньо-науковій діяльності як матеріального, так і нематеріального характеру. Зокрема, преміювання НПП, стипендії молодим вченим. В якості нематеріального заохочення використовується проведення наукових пошуків та публікація їх результатів, участь у міжнародних наукових заходах за кордоном, науково-педагогічне стажування за кордоном тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Сильні сторони ОП у контексті Критерію 6. Здекларована Університетом у Відомостях про самоцінювання інформація, що добір викладачів відбувається виходячи із визначених цілей ОП та про відповідність викладачів тим дисциплінам, які вони викладають, є достовірною. Університет формально зафіксував та втілює в практику прозору процедуру конкурсного добору НПП з урахуванням їхнього професіоналізму та спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОП. Університет використовує науковий та виробничий потенціал роботодавців для спільної реалізації освітнього процесу. В Університеті налагоджена чітка система професійного розвитку викладачів. Університет має цілісну систему матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Слабких сторін за Критерієм 6 не виявлено. Інформацію викладено коректно та у відповідності до дійсності.

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

ОП в контексті Критерію 6 повністю відповідає вимогам, недоліки відсутні. Грунтуючись на індивідуальному підході під час роботи експертної комісії та беручи до уваги надані Університетом пояснення, підтверджена відповідність людських ресурсів умовам, які забезпечують професійний розвиток, відповідність академічної та професійної кваліфікації цілям ОП, прозору систему добору викладачів, використання потенціалу роботодавців з метою досягнення програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Університет має достатні матеріальні ресурси, зокрема програмне, фінансове та навчально-методичне забезпечення для реалізації ОП, що гарантує досягнення її цілей та програмних результатів навчання. Фінансування освітнього процесу здобувачів вищої освіти в Університеті за ОП відбувається за рахунок коштів юридичних і фізичних осіб. У навчальному процесі задіяні комп'ютерні класи, мультимедійні аудиторії для лекційних та практичних занять, спеціалізований кабінет туризмознавства та методики екскурсійної роботи, науково-дослідна лабораторія міжнародного туризму. Наявна потужна спортивна база, яка включає спортивні майданчики, спортивні зали, басейн; у гуртожитках обладнані тренажерні зали, читальні кімнати для самостійної роботи студентів, санітарні кімнати, пральня, зала засідань студентського парламенту факультету. Студентам доступні всі ресурси бібліотек Університету, де у розпорядженні здобувачів вищої освіти є підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, періодичні видання які відповідають предметні області ОП. Наявний комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної компоненти ОП, що сприяє досягненню цілей, завдань і програмних результатів навчання здобувачів

вищої освіти ступеня магістра.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті забезпечено вільний доступ усіх учасників академічної спільноти, передусім здобувачів вищої освіти та НПП до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для провадження освітньої, викладацької та наукової діяльності у межах програми, що акредитується. Здобувачі вищої освіти ступеня, які опановують ОП, мають можливість безоплатно користуватися інфраструктурою та інформаційними ресурсами Університету, географічного факультету та кафедри країнознавства та туризму.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті приділяється значна увага забезпеченню безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, у тому числі на даній ОП, охоплюючи й таку складову їх життєдіяльності, як психічне здоров'я (є в наявності психологічна служба Університету). Матеріальна складова освітнього середовища (аудиторний фонд, бібліотека, заклади харчування, санітарії) є ергономічною, максимально пристосованою до потреб споживачів (за нормами фізіології, тепла, освітлення тощо) і відповідає стандартам безпеки. В Університеті створені умови для позаосвітньої діяльності, зокрема у гуртожитках створені студентські сервіси. Зістріч зі студентством під час роботи експертної групи дозволяє підкреслити позитивний факт співпраці адміністрації Університету з органами студентського самоврядування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

В Університеті розроблено комплекс відповідних механізмів освітньої, організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачів вищої освіти. Запроваджуються сучасні форми та методи навчання, що впливають на встановлення тісної комунікації зі здобувачами вищої освіти, у тому числі й на даній ОП. Під час зустрічі з адміністративним персоналом та групою забезпечення ОП було встановлено, що здобувачам вищої освіти від кафедри країнознавства та туризму часто пропонуються вакансії на підприємствах-партнерах кафедри, де кафедра виступає гарантом якості фахівця. Значну організаційну та інформаційну підтримку студентів заочної форми навчання здійснює деканат та представники адміністрації (завідувач кафедри, декан та його заступники). Інформаційно-консультаційна підтримка здійснюється НПП як в процесі навчання, так і в поза аудиторний час. Зазначене сприяє створенню позитивного та доброзичливого клімату у

взаємовідносинах здобувачів, із НПП, а також в академічній спільноті Університету в цілому. Проведена зустріч із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами підтвердила консультативну і соціальну підтримку студентів, наприклад з приводу працевлаштування, надання пільг соціально вразливим здобувачам вищої освіти, виплати стипендій, матеріальних допомог. Зустріч зі студентством підтвердила їх задоволеність якістю підтримки здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

З'ясовано, що серед здобувачів ступеня магістра за даною ОП не було і на сьогодні немає осіб з особливими освітніми потребами. Однак, Університет продемонстрував готовність вжити всіх залежних від нього заходів аби забезпечити умови тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. Для таких студентів наявна можливість надання додаткової підтримки для повної реалізації їх права на здобуття освіти, розвитку особистості, поліпшення стану здоров'я та якості життя, підвищення рівня участі у житті академічної спільноти університету, у т. ч. для студентських родин з дітьми. В Університеті та на географічному факультеті зокрема створене безбар'єрне доступне середовище для осіб з обмеженими руховими можливостями (пандус на 1 поверсі, ліфти). В Університеті працюють кваліфіковані фахівці, які можуть надавати психолого-педагогічну, корекційно-розвиткову та іншу допомогу здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час візиту експертної групи підтверджено, що в Університеті реалізується чітка та зрозуміла політика й процедури врегулювання конфліктних ситуацій (у т. ч., пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітніх програм в Університеті. Статутом університету передбачено захист здобувачів вищої освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм фізичного чи психічного насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди й агітації, що завдають шкоди здобувачам вищої освіти, а також дотримання в освітньому процесі та науковій діяльності академічної доброчесності, норм педагогічної етики, моралі, поваги до гідності усіх учасників академічної спільноти (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Процедура врегулювання зазначених конфліктних ситуацій також прописана в Етичному кодексі університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>) і Університет дотримується його положень. Важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, є також Студентська рада та профспілкова організація студентів і аспірантів Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

ОП в контексті Критерію 7 повністю відповідає вимогам, недоліки відсутні. Експертна група пересвідчилася у реальному та достатньому використанні матеріально-технічних ресурсів, які є необхідними для викладання конкретних дисциплін, включених до ОП. Наявний безоплатний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП. Освітнє середовище Університету є безпечним для життя і здоров'я здобувачів ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Підтверджено задоволеність здобувачів вищої освіти різними видами підтримки з боку Університету. В Університеті створені належні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. В Університеті реально існує політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Слабких сторін за Критерієм 7 не виявлено. Інформацію викладено коректно та у відповідності до дійсності.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

ОП в контексті Критерію 7 повністю відповідає вимогам, недоліки відсутні. Відповідна інфраструктура та інформаційні ресурси, потрібні для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП, сприяють у повній мірі забезпеченню досягнення програмних результатів навчання. Встановлено рівень задоволеності здобувачів вищої освіти організаційною, освітньою, консультативною та соціальною підтримкою з боку Університету.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Університет чітко дотримується внутрішніх положень (Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), затверджених форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Zmina%20formy%20OOP.pdf>)) щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм із визначеною загальноінституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. ОП акредитується вперше. Гарант та члени робочої групи вважають за доцільне вносити конкретні зміни після першого випуску здобувачів вищої освіти. Однак, під час акредитаційної експертизи підтверджено, що в Університеті наявна практика постійного локального та загальноуніверситетського моніторингу та періодичного перегляду ОП (зокрема, за іншими ступенями освіти та формами навчання даної спеціальності) з метою встановлення відповідності їх структури та змісту вимогам ринку праці щодо якості фахівців, сформованості їх компетентностей, а також освітніх потреб здобувачів вищої освіти та суспільства.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти. Використання студентоцентрованого навчання в Університеті спрямоване на залучення здобувачів до освітнього процесу. Це забезпечується вільним вибором здобувачів вищої освіти варіативної складової ОП. Процедура опитувань здобувачів забезпечується факультетом соціології Університету через моніторингове опитування UNIDOS (Університетське Дослідження) один або два рази на рік. Дослідження спрямовані на визначення рівня забезпечення якості освіти, які складають систему досліджень в університеті, зокрема актуальних питань задоволеності ОП, її компонентами, організацією та забезпеченням освітнього процесу, викладацьким складом. Інтерв'ювання представників органів студентського самоврядування засвідчило, що вони залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Однак, заочна форма освіти на якій навчаються студенти за даною ОП не дає їм можливості у повній мірі реалізувати свої права і обов'язки, оскільки відсутня практика їх залучення до проведення фокус-груп або включення до груп забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Встановлено, що згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти вимагає залучення роботодавців до процесу забезпечення якості (пп. 2.11 Положення). Зокрема, на ОП може створюватися комітет ОП, до складу якого входять НПП, здобувачі вищої освіти та роботодавці. Підтверджено під час акредитаційної експертизи, зокрема при зустрічі з роботодавцями, що дана практика втілюється під час ділових зустрічей та консультацій з суб'єктами туристичного підприємництва, з представниками органів державного управління в сфері туризму і курортів. Завдяки проведеним консультаціям до структури ОП була введена освітня компонента «Туристична політика та управління регіональним розвитком туризму» та сформована програма виробничої практики, скореговані вимоги до кваліфікаційної роботи магістра. Отже, кафедра країнознавства та туризму приділяє належну увагу практичній підготовці, що є запорукою формування професійних компетенцій та майбутнього працевлаштування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Інтерв'ювання гаранта ОП підтвердило, він та НПП кафедри країнознавства та туризму є відповідальними за практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників. Дана ОП акредитується вперше, що унеможливорює наявність інформації про попередніх випускників. Члени робочої групи за ОП Туризм мають значний досвід щодо моніторингу професійної кар'єри здобувачів вищої освіти, зокрема за іншими ступенями освіти та формами навчання даної спеціальності. Підтверджено, що вони здійснюють комунікацію з випускниками через: Facebook, ділові зустрічі, консультації, спільні науково-практичні заходи задля того, аби розуміти їх кар'єрні шляхи і використовувати їхній досвід під час перегляду ОП. Зворотній зв'язок також забезпечується під час щорічних зустрічей з випускниками на відзначенні Дня географа (остання субота березня) та на Всесвітньому і Всеукраїнському Дні туризму (27 вересня), що підтвердили гарант ОП та завідувачка кафедри країнознавства та туризму під час зустрічі. На кафедрі створено базу даних установ, підприємств, організацій – потенційних роботодавців. Зустріч з представником відділу зі сприяння працевлаштування студентів – Степанець І. О. підтвердила наявність реального процесу стосовно врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників Університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП акредитується вперше. В Університеті наявна внутрішня система забезпечення якості на виявлені недоліки в ОП, яка регулюється Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>). Відповідні нормативні положення закріплені в Статуті Університету (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Положенні про організацію освітнього процесу в Університеті (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), Стратегічному плані розвитку Університету

(<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>). Під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості встановлено необхідність відкорегувати ОП відповідно до тенденцій розвитку сфери туризму, посиливши інформаційно-комунікаційну підготовку фахівців (зокрема, гарантом та членами робочої групи заплановано замінити освітню компоненту «Теорія і практика рекреаційно-туристичного природокористування» на курс з використання цифрових технологій в туризмі). В процесі самоаналізу надана інформація про відсутність навчальних посібників за низкою запроваджених навчальних дисциплін, не всі НПП беруть участь у виконанні наукової теми кафедри та недостатньою є участь здобувачів вищої освіти у виконанні науково-дослідних робіт. Під час зустрічі гарант засвідчив, що за результатами моніторингу проводяться бесіди з окремими НПП, що отримали зауваження, та відповідна інформація зазначена у протоколах засідань кафедри країнознавства та туризму. Причинами виявлених недоопрацювань групи забезпечення, можливо є необхідність постійного пошуку НПП з нових фахових дисциплін, необхідність актуалізації наявних курсів тощо. З іншого боку, актуальність ОП для студентів – пріоритет у роботі кафедри країнознавства та туризму. Отже, реагування на недоліки у межах внутрішньої системи забезпечення якості освіти є ефективним та відповідає викликам часу в сфері туризму.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма акредитується вперше, відповідно зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, не було. Попередньо на заочному і денному відділенні реалізувалася освітньо-наукова програма за даною спеціальністю. Під час акредитаційної експертизи підтверджено, що робочою групою ОП у процесі розроблення, затвердження, моніторингу та підготовки до перегляду даної ОП було осмислено та враховано досвід провідних вітчизняних ЗВО, що мають аналогічні програми. Враховано пропозиції роботодавців, висловлені під час консультацій та обговорення освітніх програм на Науковій раді з туризму і курортів Мінекономрозвитку України, пропозиції колег, висловлені на засіданнях НМК з туризму МОН України, та результати опитування здобувачів вищої освіти, випускників кафедри.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час роботи акредитаційної комісії підтверджено, що в Університеті реалізуються основні принципи культури якості освіти: автономія; довіра; прозорість; партнерство; об'єктивність; академічна доброчесність; академічна свобода; колегіальна відповідальність; запобігання корупції. З'ясовано, що дані принципи сприймаються як корисні та належні всіма членами академічної спільноти Університету. Культура якості в Університеті досягається через: 1) культурний вимір (набір спільних цінностей, переконань, очікувань, зобов'язань у відношенні до якості, Етичного кодексу університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>); 2) структурний вимір (наявну систему забезпечення якості, відповідальних за забезпечення якості в Університеті, політику, стратегію забезпечення якості освіти, інструменти, процедури та механізми, які регулюються Положенням про систему

забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>)).

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Сильні сторони ОП у контексті Критерію 8. Розроблення та актуалізація відбувається згідно з процедурами внутрішнього забезпечення якості освіти, обов'язковою складовою є періодичний зворотній зв'язок зі студентами. Зустрічі зі стейкгодерами підтвердили наявність постійної взаємодії з роботодавцями та випускниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Слабкі сторони ОП у контексті Критерію 8. Зустрічі зі студентами не підтвердили їх залучення до фокус-груп або до груп забезпечення якості ОП.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень В	
----------	--

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

ОП в контексті критерію 8 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Подана у Відомостях про самооцінювання інформація стосовно взємозв'язку випускників та роботодавців в процесі перегляду ОП коректна та уточнена під час акредитаційної експертизи.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються наступними документами: Статутом Університета (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>). Даний підкритерій корелюється з підкритеріями 3.3, 3.4, 5.3, 7.6 щодо окремих аспектів освітнього процесу відносно прав та обов'язків учасників освітнього процесу та засвідчує наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Гарант під час зустрічі засвідчив своєчасне оприлюднення для громадського обговорення проектів ОП, змін до них та таблиці пропозицій з метою гарантування можливості стейкхолдерів подати свої пропозиції та зауваження до відповідних проектів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація щодо ОП наведена на офіційному веб-сайті, є точною, коректною та зрозумілою для стейкхолдерів. Зазначена інформація задовільняє вимогу поінформованості щодо вступу на обрану програму, цілей, очікуваних результатів та освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Сильні сторони ОП у контексті Критерію 9. Експертна група позитивно оцінила чіткість, зрозумілість, доступність і практику застосування правил в межах ОП. Стейкхолдери мають реальну можливість подавати свої пропозиції та зауваження до відповідних проектів ОП. Подана на веб-сайті Університету про ОП є достатньою для поінформованого вибору вступників та врахування побажань роботодавців. Також, під час зустрічі з представником планово-фінансового відділу Белявскою О. Б. засвідчила доступність до фінансової інформації стосовно реалізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Слабкі сторони ОП у контексті Критерію 9. ОП. Недостатня популяризація інформації обізнаності студентів щодо їх прав. Існує деяка складність пошуку інформації на веб-сайтах (сторінках) різних рівнів управління Університету.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В	
----------	--

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

ОП в контексті критерію 9 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. В Університеті дотримуються вимоги щодо прозорості і публічності діяльності, що дозволило пересвідчитись про дійсне виконання ЗВО своєї суспільної місії та інструментальну цінність інформування стейкхолдерів про різні аспекти освітнього процесу на ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для ввода текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Існує деяка незручність під час проведення зустрічей відповідно до розкладу роботи експертної групи, що пов'язана зі специфікою Університету стосовно територіального розміщення головного та навчальних корпусів ЗВО.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності	
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень В	
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В	
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В	
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень А	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень А	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В	
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В	
Критерій 10. Навчання через дослідження	Выберите элемент.	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми,

відсутні

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- інші документи Место для ввода текста.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис) (ПІБ)

Члени експертної групи (електронні підписи) (ПІБ)

(ПІБ)